

EGYHÁZI- ÉS ISKOLAI SZEMLE

Felelősszerkesztő: DEBRECZENI ISTVÁN református lelkész

Megjelenik két hetenként szombaton.

Előfizetési ára: egész évre 160 Lei, fél évre 80 Lei, egyes szám 6 Lei.

Szerkesztőség: Satu-Mare (Szatmár) Református lelkészi hivatal, a hová a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény küldendő. Kiadóhivatal: Oradea (Nagyvárad) Ferdinánd király-út (Rákóczi-út) 14. szám. Előfizetési díjak, hivatalos hirdetések díja, reklamációk Konrád Géza címére Nagyvárad, Nagy Sándor-u. 14. küldendő.

Nyugdíjatlan nyugdíjasok nyugdíjügye.

Kaptam és közlöm a következő levelet:

Nagyf. Szerkesztő Ur!

Az „Egyh. és Isk. Szemle” 1924. aug. 23-án a 17. sz. lapban Szerkesztői üzenetek c. rovatában azt méltóztatott írni, hogy a nyugdíjasok sorsát is rendezni kell az özvegyekével és árvákéval együtt. Csütörtököt mondott, mert én 4 év óta nyugdíjat nem élveztem, mint nyugdíjas lelkész. A reform. papság részéről pedig hirdetik a szeretetet *szóval, de tettel nem teljesítik*, pedig felférne négy év elteltével. A román állam a ref. papságot felülmulja, mert évente a nyugdíjas lelkészeket tetteiben segíti és nem ígér, de tesz! Szóval részéről *a tett bizonyít*.

Bihar, 1926. febr. 16.

Kiváló tisztelettel

Nagy Elek,
ny. reform. lelkész.

E keserű, sőt elkeseredett hangú, lelkészeket szemrehányással illető levél formája szerint nem „nyílt levél” ugyan, de lényegében mégis az, mert az egész lelkészi karra vonatkozik. Ez az egyik ok, amiért nyilvánosságra kellett hoznom, annál is inkább, mert másfél év előtt már kaptam egy hasonló tartalmu levelet. A választ tehát úgy érzem mintegy mindnyájunk nevében, innen, nyilvánosan kell megadnom.

A szemrehányás és az ellenünk táplált vádoló indulat részben indokolatlan, részben indokolt.

Indokolatlan a vád, ha kizárólag csak a nyugdíjas lelkészek helyzetét nézzük. Ugy tűnik fel, mintha mindenkinek a sorsát elintéztük volna, csupán ők azok, akikkel senki sem törődik. Pedig, sajnos, úgy van a dolog, hogy az özvegyek és árvák gyámdíját sem sikerült még intézményesen és állandóan rendeznünk. Nem sikerült a már ebben a szomorú sors-

ban levőkét és nem a mi leendő özvegyeinkét és árváinkét sem. Tehát nem sikerült a mi nyugdíjügyünket sem. Ezt a levélírója is bizonyára nagyon jól tudja.

Eppen azért indokolatlan az a vád, hogy a papság csak szóval hirdeti a szeretetet, de tettel nem bizonyítja. Indokolt lenne, ha a magunk ügyét elintéztük volna, a másokérol pedig elfeledkeztünk volna, vagy nem is akaránk vele törődni. Pedig éppen ellenkezőleg áll a dolog. Mert míg csak egy pár egyházmegyében tudták megalkotni az özvegy-árva gyámintézetet, tehát gondoskodtak az ezutáni özvegyekről és árvákról, addig a már ebben a sorsban levőknek évek óta egyetemesen nyújtunk, tőlünk telhetőleg — ha nem is kielégítő — segítséget. Azonkívül, ha egy lelkészársunk elköltözik közülünk, szegénységben hagyva családját, a résztvevő kollegák sietve igyekeznek enyhíteni a nyomban beköszöntő nyomorúságot. Tehát a szeretetlenség vádja nemcsak indokolatlan, de igazságtalan is! Sőt, ha nem úgy volna, akkor is méltán fájna és fölötte visszatetsző, hogy ezt a papok és egyházak ellenségei által annyit és oly nagy szeretettel emlegetett izgató frázist éppen az veszi tollára, aki maga is e testület kötelekébe tartozik. Mintha a mai nyugdíjas, vagy már elhalt régebbi lelkészek több szeretettel viseltettek volna későbbi lelkészársaik, utódaik iránt! Az ellenkezőjét bizonyítják a fiatalok előtt bezárt egyházmegyei gyámintézetek. Így tűnik aztán ki, hogy ezeket önmaguk számára is bezárták, eltemették, mert ha ma működnek ők is élvezhetnék áldását.

Indokolatlan az államnak a papsággal való szembeállítás. Ha nagyon részletesen gondolkozunk e nyugdíjügy fölött, könnyen rájövünk, hogy az impérium változáskor nyugdalomba talált lelkészek jogosan a volt országos nyugdíjintézetől követelhetik nyugdíjaikat. Oda fizették járulékaikat éveken át és aranyvalutában ma nagy értéket kitevő összeget fizettek be. Tehát az az igazságos, hogy nyugdíjaikat

is az az intézet folyósítsa, amelyik járulékait beszedte. Amennyiben azonban ez a hátrá változás miatt nehézségekbe ütközik, vagy éppen lehetetlenné válik, csak természetes, hogy ezt a kötelezettséget mint egy az országos intézet helyett az utódállam teljesíti, de nem a tettel bizonyított szeretetből.

Elismerem azonban, hogy a keserű szemrehányás és vád részben mégis indokolt. Indokoltá teszi éppen a levélíró — helyzetéből folyó — elkeseredése. Megvallom, engemet is meglepett a fejemre olvasott szerkesztői üzenetem dátuma. Másfél esztendeje elmúlt, hogy a levélíró kollegát ezzel az üzenettel biztattam. Jóhiszeműleg és a legnagyobb reménységgel tettem, mert magam is bíztam benne. Azóta másfél esztendő múlt el és hogy ma is ott vagyunk, ahol akkor voltunk! Gondolkozzunk ezen már végre komolyan! Nekünk talán könnyű volt várni ezen a másfél éven át, mert az Isten kegyelmes volt hozzánk és életben hagyott bennünket. De nehéz, hosszú volt ez az idő azoknak, akik szükségben, szegénységben tengődnek és napról-napra álmodoznak egy nyugodtabb jövőről, mellyel biztatgatjuk, vigasztalhatjuk őket. Az idő múlásával egyre nehezebb lesz a jelenlegi özvegyek és árvák helyzete, mert folyton szaporodik a számuk és kevesebb, kevesebb jut a nekik szánt összegből. De nehezebb a mi helyzetünk is, mert minél később lépünk be a nyugdíjintézetbe, annál nagyobb lesz a belépési járulék.

Több, mint félesztendeje, hogy kerületünk közgyűlése elhatározta az erdélyi nyugdíjintézetbe való belépést, de semmit sem tudunk róla, hogy e határozat végrehajtásában történt-e valami. És ha történni fog, akkor az özvegyekkel és árvákkal együtt ne feledkezzünk el a nyugdíjas öreg kollegákról sem. Hiszen ugyanis kevesen vannak. Addig is az illető egyházmegyéek kötelessége első sorban a róluk való gondoskodás.

Ha keserűek és fájnak is öreg testvérünk szavai — talán felébresztenek bennünket.

Ez volt a másik ok, amiért levelét nyilvánosságra hoztam.

Debreczeni István.

A nt. Lelkészi Hivatalok és iskolák részére

gummibélyegzőket

csinos formában, jutányos áron szállít:

Béres Károly könyvnyomdája

ORADEA, Bul. Regele Ferdinand 14. szám.

Belmisszió

A vasárnapi iskoláról.

Részlet a Nagykárolyi Protestáns Társaskör vallásos estélyén tartott felolvasásból.

Ha aztán gondolunk arra, hogy gyermekeink nem járhatnak mind hitvallásos iskolába, sőt vannak olyan helyek, ahol az állami iskolának nincs magyar tagozata s emiatt gyermekeink tekintélyes része előtt még a lehetősége is el van zárva annak, hogy magyarul írni, olvasni megtanulhassanak: Kérdelem, nem érezzük-e parancsoló szükségességét a vasárnapi iskolának, ahol a gyermek elsajátítva a magyar írást és olvasást, képes legyen anyanyelvén is magasztalni énekekkel és imádsággal az egek Urát!

Azt hiszem, hogyha más, egyéb okok nem forognának is fenn; ezek is elegendők volnának a vasárnapi iskola szükségességének a bizonyítására, elegendők volnának arra, hogy miként egykor az evangéliumi édesanyák epedő vágygyl, szivszorongva vitték Jézushoz gyermekeiket, hogy megáldja őket: mi is örömmel vigyük, vezessük a mi kicsinyeinket a Jézus iskolájába, hogy ott a Jézust és a gyermekeket szerető vasárnapi iskolai tanítók vezetése mellett fejlődjenek, növekedjenek „testben és lélekben, Isten és emberek előtt való kedvességben.”

A vasárnapi iskola áldásos hatásáról is nagyon sokat lehetne mondani. A nyugati protestantizmus életében a vasárnapi iskolák története bizonyítja, hogy a nemzet igazi nagyjai, a legkiválóbbak, akik felbecsülhetetlen szolgálatot tettek nemcsak egyházunknak, hanem hazájuknak is: mind-mind egykor vasárnapi iskolások voltak. A vasárnapi iskola áldását boldogan tapasztalta már sok más ezer szüle, mikor látták, hogy az ő gyermekük engedelmesebb, szófogadóbb, szelidebb, igazabb, egyszóval jobb, mint azelőtt. Manapság különösen megszívlelendő: „Ahol az iskolákban Jézus szellemében tanítanak, gyémánteszű, arany-szívű, acélakarátú ifjak kerülnek ott ki az egyházi és a nemzeti életbe”. Derék, nemes ifjak, kikről nem kell a költővel ezt kérdezni: „Lesz-e gyümölcs a fán, melynek nincs virága?”

A vasárnapi iskolában pedig a Jézus szellemében tanítanak.

Azt hiszem nem lesz érdektelen, ha ezek után arra a kérdésre is megfellelünk, hogy ki vezetheti a vasárnapi iskolát? Ezt a kérdést nem a kor, vagy állás, sőt nem is a külső képzettség dönti el. Taníthat az, aki igazán szereti Krisztust és igazán szereti a gyermeket. Mert a vasárnapi iskola munkája tisztán szeretet munka. Érdekesen tett erről bizonyosságot a vasárnapi iskola története. Mindjárt a munka első éveiben jómódú gyermekbarátok egy egyesületet alapítottak,

mely a vasárnapi iskolai tanítók díjazásáról akart gondoskodni. S míg ez a munkának nem adott semmi komolyabb lendületet, addig az önkéntes munkások száma, kik tisztán szeretetből, nem és rangkülönbség nélkül a vasárnapi iskolában akarják szolgálni Isten országa ügyét, örvendően növekszik mindenütt. És én szeretem hinni, hogy ha a római világgyűlésen egy ős afrikai püspök boldogan tett bizonyosságot azokról az áldásokról, melyeket a néger gyermekekkel foglalkozás közben vett ő maga is, ha Drumond a kiváló természettudós minden foglalkozása közt a vasárnapi iskolában a gyermekekkel foglalkozva találta legbensőbb örömét; ha egy bűntény miatt éveken itt börtönben ült, de Istenhez tért egyszerű polgár tudott az Ur ügyének munkása lenni. Önök között is lesznek bizonyára, akik édes örömmel vesznek részt majd az itt meginduló vasárnapi iskolai munkában.

Es végül csak annyit, hogy ennek a munkának a kívánt eredménye meglegyen: az sok részben a családtól függ. Mert beszélhet a vasárnapi iskolai tanító akármennyit a Krisztusról, ha a gyermek a családban mindent lát és hall, csak Krisztusi dolgot nem. [Révész I.] Vigyázzon azért minden szülő, általában mind az, akire Isten gyermeket bízott, hogy a gyermek megtisztuló lelke a családban ismét be ne mocskolódjék. Vasárnapi iskola és család legyen állandó kontaktusban egymással. Közös, vállvetett munkával dolgozzanak a gyermek boldogságáért, ezekben és ezek által a jövő megújulásáért.

Tudom, hogy a vasárnapi iskola nálunk még igen sok helyen új, ismeretlen, vagy félreismert dolog, mely nevével nem sok bizalmat önt főképp az olyan gyermekek lelkébe, kikre munkáját első sorban kell kiterjeszteni. Éppen azért, ha majd itt is megnyílik a vasárnapi iskola: személyesen győződjön meg mindenki, hogy vajjon szükséges és hasznos-e az, amire ott, a Jézus lábainál, a gyermeket nevelik. És ha valaki a vasárnapi iskolai munka nagy jelentőségéről meggyőződött: ne fogja el gyermekét attól az iskolától, ahová még az a gyermek is, aki a mindennapi iskolába talán nem szívesen jár: édes örmvagyakozik, csak egyszer érezze meg vezetője szívéből feléje sugározni azt a szeretetet, amely nélkül minden vasárnapi iskolai munka céltalan és eredménytelen.

Aztán se a vezetőt, se a szülőt ne csüggesse az, ha az eredmény nem látszik meg azonnal, talán egy-két hét, vagy hónap múlva, hanem várjon mindegyik az elhintett magvak bőséges aratására, emlékeztén a nagy Bismark szavaira: „Az örökkévalóság hite nélkül reggel felöltözködni sem érdemes!”

Kedves Testvéreim!

Vajjon érezzük-e azt a nagy felelősséget, amely gyermekeinkért reánk hárul? Vajjon ki érezhető volt-e az én igénytelen szavaimból, hogy itt nem másról, mint drága javaknak, Isteni kincseknek, lelkeknek a megmentéséről van szó; egy olyan munkáról, melyből mindenkinek, aki egyházát, hazáját, Istenét, embertestvérét, fajtáját, nemzetét erényeivel és hibáival együtt igazán szereti; urnak és szolgának, gazdagnak és szegénynek, tudósnak és egyszerűnek Isten adta tehetsége szerint ki kell venni a részt, nem felejtve el a nagy Széchenyi mondását: „Életemmel, véremmel szeretnék segíteni, de ha kősziklákat nem tudok, porszemet hordok népem jövő épületének felépítéséhez!”

Gencs.

[Vége.]

Papp József.

Külföld

Science of Thought.

[A gondolatok tudománya.]

II.

Már az első közleményem is némi fényt vetett erre a lebilineselőn érdekes valláserkölcsei filozófiai mozgalomra. Ez a mostani más oldalról próbálja azt egy kissé megvilágítani. Azonban oly vaskövetkezetességgű logikával van ez az egész csodálatos rendszer felépítve, hogy igazi képet csak akkor nyerhetnénk róla, ha teljes egészében megismerhetnők azt. Azonban arra ez a mi kicsiny terjedelmű lapunk nem elégséges. Más módja pedig a megismertetésnek ezidőszent nincsen.

A megindítója ennek a bibliai igazságokat oly bámulatos fényben megvilágosító, minden tudományágat bőven felölelő mozgalomnak Hamblin Henrik Tamás. Mint maga elbeszéli, éveken keresztül nyomorban, testi betegségben sinylődött. Csupa ballépés és kudarcc volt egész élete akkor. El volt keseredve a végletekig... Egyszer csak valami sugallata támadt. A kétségbeesés mélységeiből kievickélt az egészség, bőség, öröm és boldogság napsugaras tájaira, a maga erején. Ugyenezet akarja másokkal is megcselekedni. Ma már egész nagy iskolája van. Ezren és ezren áldják. A mostani rövidre vont elmefuttatás is őrüle való. Akit talán ez a mozgalom közelebből érdekelne, forduljon hozzám, örömmel adok bővebb felvilágosítást róla. [Cimem; Bokor Sándor, Beiuş, jud. Bihor.]

Szolid keresztyén
szaküzlet!

Horváth és Tsa órák és
ékszerész

Oradea, General Mosoin [Kert]-utca 4. Ipartesület mellett

10-1

Ha én orvos volnék . . .

Ha én orvos volnék és súlyos beteghez hívnának, nem a nyelvét nézném, nem is az ütőerét tapogatnám, a lázát sem méregetném, hanem a következő három kérdést tenném fel neki:

1. Kit gyűlölsz?
2. Mitől félsz?
3. Minő gondolatokkal foglalkozol?

Az ezen kérdésekre adott feleletekből biztosan meg tudnám állapítani a beteg baját és olyan gyógymódot ajánlanék neki, ami minden további orvosi kezelést feleslegessé tenné. A beteg maga lenne orvosa magának.

1. Kt gyűlölsz? Ez volna a legelső kérdésem. Mert, amíg az én betegem gyűlölködik, haragszik, vagy csak neheztel is másokra, addig

- a) halálos méreggel árasztja el a szervezetét,
- b) összeroncsolja az idegrendszerét,
- c) tönkreteszi testi egészségét.

Nagy meglepetés volt az már sok beteg emberre nézve, hogy ők gyűlöletük miatt szenvednek olyan nagyon. Mert az emberek igen nagyrésze nem ébredt még annak a tudatára, hogy a testi egészséget a lelki állapotok óriási mértékben befolyásolják. Pedig csak egy kicsit kell utána gondolnunk és azonnal belátjuk, hogy az olyan ember, aki gyűlölködik, aki mások iránt engesztelhetetlen haragot táplál, aki a kapott sérelmei felett töpreng és aki örökösen bosszúálláson tör a fejét, az ilyen ember nem egészséges, nem vidám, nem boldoglelkű ember; hanem rosszkedvű, mogorva, idegbajos. Láttál te már valaha bosszúálló természetű embert piros-pozsgás, jó egészségben élni?! Sohasem! Az ilyen ember magaviselete téves, merőben ellenkezik az a nagy világegyetem alaptörvényével, ami nem más, mint jószág, szeretet. A testi, lelki egészség, vidámság, boldogság legnagyobb elősegítője a jószág és szeretet, gazdagon kiárasztva azt kivétel nélkül mindenkire.

Nincs egészségesebb dolog, mint minden este félre vonulni egy félóra és átgondolni, kikkel érintkeztünk aznap és megbocsátani mindazoknak, akik csak megbántottak bennünket a nap folyamán.

A szeretett a legnagyobb összhangoló. Leccsillapítja, megnyugtató az egész idegrendszert, békét hoz a léleknek, nyugodalmat az elmének, új életet önt a test minden porcikájába. — Míg a harag olyan gondolatáramlatokat idéz elő, amely felkavarja, megtépdeli az idegrendszert. Boldogtalanná teszi a lelket.

2. Mitől félsz? A harag után a félelem a legrombolóbb érzélem. Gyötrődést okoz. Aki pedig gyötrődik, az egészséges ember nem lehet. Tudományosan elfogadott tény, hogy a bátor emberek immunisok a ragályos betegségekkel szemben. Míg a félénkek könnyű zsákmánnyal szol-

gálnak azoknak. Napoleon szánásháttérrel kereste fel a dögvészes katonák kórházát, hogy megmutassa, a bátor emberen nem tud erőt venni az. Egy keleti rege azt mondja, hogy egy arab zarándok találkozott egyszer a dögvésszel és megkérdezte tőle, hova megyen. Az azt felelte, megyen Bagdadba elpusztítani ötezer embert. Később újra találkozott vele és így rivart rá a dögvészre: „Hazudtál! Nekem azt mondtad, ötezer embert pusztítasz el Bagdadban és te elpusztítottál ötven-ezeret.” — „Nem, — felelte a dögvész nyugodtan — nem úgy van a dolog. Én tényleg ötezeret pusztítottam el, a többi *rémületében* halt meg.”

Ekként a félelem ezeket pusztít el évente. Pedig egy kissé több tisztánlátással feltétlenül megértenék az emberek, hogy semmi sem érhet minket az életben olyan, ami valamiképpen javunkra ne volna. [Ezt a tételt az egész könyvben fejti ki Hamblin]

3. Milyen gondolatokkal foglalkozol? Az alacsony gondolatok a testi egészségnek rendkívül ártalmasak. Azért vigyáznunk kell a gondolatainkra. Mert hogyha megengedjük, hogy elménk hitvány gondolatokkal foglalkozzék, a jövő gonosz tetteinek a magvait szórjuk el. Folytonosan betegségre gondolni, pessimista módon csak a sötét oldalát látni meg mindennek, gonoszt keresni a jó helyett másokban, csak a fonák oldalát nézni mindig az életnek . . . gyógyíthatatlan betegségekre hajlamossá teszi a testet. Orvosok állítják, hogy az optimista betegek sokkal hamarabb meggyógyulnak, mint a pessimisták.

Ha majd az emberek megfogják tanulni, hogy testünk millió és millió parányi kis élő teremtményekből áll és ezeket mind az elme kormányozza, az elmét pedig a gondolatok befolyásolják, akkor befogják azt is látni, milyen mérhetetlenül fontos az, hogy milyen gondolatokat forgatunk az elménkben állandóan. [Több könyvben fejtegeti ezt is Hamblin.]

Pál apostol ezt gyönyörűen átérte, azért kötötte a filippibeliek lelkére olyan hangsúlyozottan: „Amik csak igazak, amik csak tisztességesek, amik csak igazságosak, amik csak tiszták, amik csak kedvesek, amik csak jóhírűek . . . ezekről gondolkodjatok.” [Fil. 4, 8.]

Bokor Sándor,

ÜRÖGDI SÁNDOR

SZOBAFESTŐ ÉS MÁZOLÓ

ORÁDER
NAGYVÁRAD

Strada Simeon Stefan — Bethlen utca 44. szám.

Elvállal: a legkényesebb igényt is kielégítő
szobafestő és mázoló munkákat a
legjobb kivitelben, jó áron!

15-1

Irodalom

Molnár Albert beszéde.

Özv. Molnár Albertné, Molnár Albert volt kolozsvári teológiai tanár özvegye, férjének egyházi beszédeit, amelynek első kiadása már régen kifogyott, újból kiakarja adni. A kiadás sikere érdekében Ravasz László dunamelléki és már néhai Nagy Károly erdélyi ref. püspökök a következő „Ajánlás”-t írták:

„Boldog emlékeztű Molnár Albert a kolozsvári theologia fakultás első gyakorlati tanára volt. Tanítása, tudományos és gyakorlati munkássága nagyban hozzájárult a magyar református egyház és az erdélyi egyháztársadalom megújodásához. De nagyjelentőségű társadalomszervezési munkásságánál is nagyobb igehirdetői értéke. Fényesebb talentumokkal senki sem indult igehirdetői utra, mint ő, tehát minden kortársánál nagyobb művészi eredményeket ért el. Kevés prédikációja maradt, mert minden egyes beszédje remekbe csiszolt alkotás, amely hónapok ihletett elmélkedéseit, évek alapos tanulmányait foglalja magában. Ezt az anyagot nem termésköszertűen, hanem kristályokban adja. Talál rájuk, amit ő mondott egyszer: A jó prédikáció egy darab élet, egy egész könyvtár. Ami áll az ő beszédeire, áll azok egyes szakaszaira, részeire, el egészen a szentenciás, epigrammszerűen kiélezett mondatokig. Követni nem igen lehet őt, annál inkább kell csodálni. A saját útjait járja, de ez az ösvény az erdélyi magyar lélek pályája is. Nagy omladékunknak ő egyik legszebb chariatidja, elsüllyt világunknak egyik legédesebb dallama. Ajánljuk őt és műveit az erdélyi magyarok kegyeletes figyelmébe.”

A könyvet „Orációk és egyházi beszédek” cím alatt a Minerva Irodalmi és Nyomdai R. T., Kolozsvár, állítja elő. Előfizetési ára 120 Lei. Bolti ára 140 Lei lesz. A rendelés a pénz előzetes kifizetése vagy utánvételes küldés mellett történhetik. A pénz és a rendelés a Minerva R. T.-hoz, Cluj—Kolozsvár, str. Baron L. Pop [Brassói-u] 5. sz. küldendő. Az utánvét után való rendelés pontosan feltüntetendő.

Debreczeni István temetési imádságokat és beszédeket tartalmazó könyve sajtó alatt van és a húsvétot követő hetekben megjelenik. Az előfizetési ivatek a gyűjtők szíveskedjenek visszaküldeni. Újabb előfizetések még jegyezhetők. Egy kötet ára 80 Lei.

Új gyűjteményi lap. A nagybányai gyülekezet „Egyházi Szemle” címmel lapot indított meg. Felelős szerkesztő Szaplóczay Bertalan lelkész, munkatársa Saja Sándor s. lelkész. Az újlap havonta jelenik meg, szép kiállításban. Előfizetési díja egész évre 48 Lei.

A Népművelés Vezérkönyve, Tanítók utmutatója címen most megjelent könyv tartalmazza a népoktatás új szervezetét, annak igazgatását, a népművelés társadalmi szervezését és vezetését, a falu kulturházának építési tervrajzait, a magánoktatás [felekezeti iskolák] törvényének részletezését stb. Ára 100 L.

Az elemi oktatás új Tanterve: „Programa Analitică” magyar fordítása pedig az állami és felekezeti óvodák, elemi iskolák és felnőtt ifjúsági tanfolyamok tanulmányainak tananyagát tartalmazza. Ára 50 Lei.

Mindkét könyv híváló utmutató nemcsak a tanítók kezében, de a szülők és a népművelés iránt érdeklődéssel viseltető közönség kezében is. Megrendelésre ajánljuk!

Egyházi türoésnyak a magyar református egyházban, — eladó. Ára 200 Lei. — Cím a Kiadóhivatalban.

Egyházi hírek

Lelkészi-köri értekezlet. A nagyszalontai lelkeszi kör folyó hó 5-én tartotta az egyházmegyei lelkeszgyűlési gyűlést megelőző értekezletét Nagyszalontán, az össze kör tagok részvételével. Arday Aladár az egyházfegyelemről tartott felolvasást, melynek határozati javaslatát egyhangulag elfogadták. Kassay Béla a gyámintézet ügyében tett javaslatokat, melynek alapján a kör indítványozza, hogy az özvegyek járulékát 3200 Leire emeljék és a gyámintézet tőkéjét is gyarapítsák. Ezenkívül kéri az értekezlet az egyházmegyei tisztségek tiszteletdíjainak méltóbb rendezését. A Kör tagjait Bösörményi Lajos esperes látta vendégül.

Lelkeszválasztás. A belényessonkolyosi gyülekezet Tunyogi János alamori (szebeni egyh.-m.) lelkeszt választotta meg egyhangulag. Ugyancsak őt hívta meg a nagyszalontai gyülekezet is a dr. Bodnár Gábor eltávozásával megüresedett állásra, és ez utóbbit fogadta el.

Doktorátust tett lelkesz. Szabolcska László, temesvári másodlelkész a budapesti egyetemen filozófiai doktorátust tett. Szigorlati tanulmánya: Gárdonyi Géza élete és költészete, irodalomtörténeti jelentőségű munka, melyet melegen ajánlunk olvasóink pártoló figyelmébe.

A vasuti igazgatónyokat e hó végéig ismét meghosszabbították és e hónapban minden valószínűség szerint véglegesen rendezni fogják.

Rádió a templomban. A budapesti kálvintéri templomot felszerelték egy rádiófelvevő készülékkel s az első rádió továbbított magyar predikáció Ravasz László karácsonyi beszéde volt. Csak ezután következett a bazilikában elmondott predikáció.

Agitáció az Egyetemes Egyházfenntartási-alap érdekében. Az érmelléki egyházmegyében a múlt évi őszi közgyűlésen megszervezett propaganda-bizottság f. évi február 28-án kezdte meg működését az egyházmegye központján: Székelyhídon megtartott vallásos délután keretében. A kellőleg előkészített hívek zsufolásig megtöltötték a templomot, sőt más vallásfelekezethez tartozó magyarok is igen szép számmal jelentek meg. Végh József esperes buzgó imája után Kalmár István bályoki lelkész, e. m. főjegyző tartott lelkes beszédet a hívek kötelességéről az egyházzal szemben, amelynek cselekedetekben kell megnyilvánulni. Ezután az Ur asztala mellől Pappszász Lajos világi tanácsbíró intézett magas szárnyalású beszédet a hívekhez, összehasonlítván a derűsebb multat a sötét jelennel, a fennmaradás egyetlen lehetőségét az összetartásban a nálunk gyengébbek megsegítésében jelölve meg, amely megsegítés csak a hívek összességének áldozatkészségéből táplálkozhatik. A közőket az ifjúsági dalárda s az iskolás gyermekek kéthangu énekkara töltötte ki. — Isten-tisztelet után 12 lelkes református asszony teljesítette a gyűjtés munkáját, amely 6576 Leit eredményezett az egyetemes egyházfenntartási alap javára. — Ha minden egyház megszívlelné a székelyhídi hittestvérek követésreméltó példáját, mihamar mehetnének segítségére a pusztulásnak indult apró gyülekezeteknek. És pedig: míg nem késő!

Adomány. Dr. Nagy Sándor, a nagykarolyi református egyházmegye közszeretében álló, melegszívű gondnoka az egyházmegye lelkész jegyzőjének 1000 Leit adott a hívek között szétosztandó vallásos iratokra és az egyházmegye területén lévő vasárnapi iskolák szegénysorsú növendékeinek Új Testamentummal való ellátására. A jószívű adakozót — aki adományának megismétlését ígerte — áldja meg az Isten mindkét kezével!

Szerkesztői üzenetek...

P. J. Gencs. Kénytelen voltam kissé rövidíteni, hogy két részletben hozhassam. — **I. L. Bere.** Helyszűke miatt szintén. — **H. A. Gyanta.** Megkaptam, jönni fog, levél pedig menni. — **Dr. V. M. Székelyhid.** Köszönöm és gratulálok a kezdethez. — **Sz. L. Temesvár.** A jövő számban bővebben.

Harangokat,

vas harangszerelőanyagokat ajánl 20
és vas harangállványokat

Hönig Frigyes harang-
öntődjéje

ORAD, Strada Ba. lin. No. 10-21. Alapítva 1840.

BERGER és SPINDLER

nagyszebeni harangöntők ajánlják
háboru előtti művészi kivitelben és minőségben készült
templomi

harangjaikat

Szállítási idő a megrendeléstől 30 napon belül. Az árak a legolcsóbb napi ár. Jótállási idő: 15 év. Szavatolnak a hangok tisztaságáért és összhang-
áért. Hajlandók kedvező fizetési feltételeket adni. 10

Konfirmálók részére

legkedvesebb ajándék és nélkülözhetetlen a most megjelent díszes kiállítású vászon kötésű

Királyhágómelléki Ref. Énekeskönyv

mely a híveink körében a legnagyobb megelégedést érdemelte ki. Ára 60 lei. Kapható:

Béres Károly könyvkereskedésében

a „Királyhágómelléki Református Egyházkerület”
Vallástani- és Énekeskönyveinek szerz. kiadójánál

Oradea—Nagyvárad :: Fő-utca 14.

Az aranyéremmel
kitüntetett

„VICTORIA”

Kertgazdasági és Magtermelő R. T.

Magkereskedés
faiskola és szőlőoltványtelep
ORADEA—NAGYVÁRAD

60 oldalas nagy képes árjegyzéke sok
hasznos tudnivalóval megjelent. Kérje
ingyen bérmentve megküldését. 10—4

BISZÁK JÓZSEF

harang- és ércöntődjéje Gyoroc-on
(Győrök, Arad-megye)

a legutányosabb árak mellett
készít a legfinomabb anyagból
bármely hangú és nagyságú
a legdíszesebb kivitelben, kívánatra feliratokkal, képek-
kel díszítve, ingó rendszerű vas felső koronával, vagy
bármely más kívánt rendszerű állvánnyal. Gyártmányai
kiválóságát több elismerő levél igazolja. Érdeklődőknek
részletes leírással és árajánlattal készséggel szolgál.
[Megrendelésnél kérem ezen lapra hivatkozni.] 20

harangot,